

BELLPUIG

ARTÀ

PRENSA
FORN

20 D'OCTUBRE 1990 N° 35 -VI ÈPOCA- ANY XXXI REVISTA QUINZENAL (150 pts.)

DILUVI A LA COLONIA DE SANT PERE I A ARTÀ

La nit del vuit al nou d'octubre descarregà sobre la Colònia de Sant Pere un pluja intensíssima que provocà inundacions als camps i dins el nucli urbà, i greus perjudicis a la població. La gota freda centrada sobre la badia d'Alcúdia es va desfer amb una violència com mai no s'havia vist i que proporcionà un indesitjat protagonisme informatiu.

A Artà també en sortírem malparats per la barrumbada de dijous dia onze. Talment una glopada gegantina, es vessaren en quinze minuts uns cinquanta litres per metre quadrat. La foto d'en P. Torres, presa quan l'aigua ja havia tornat a baixar, mostra el nivell que assolí mitjançant les fulles al finestró del seu soterrani, davall el Crèdit Balear. Una setmana de pluges històrica.

La indefensió davant l'aigua de la muntanya

Ningú no recorda un aiguat com el de dia vuit-nou d'octubre a la Colònia. Ni una descàrrega tan esborronadora com les dels quinze minuts de dia onze a les onze a Artà. Les experiències anteriors, recents i prou devastadores, s'han vist superades sense capacitat per defensar-se'n. En aquests moments d'abatiment per la desgràcia patida és necessari aixecar la veu per no resignar-se per sempre. Si hi ha solucions, s'han de trobar i adoptar, encara que només siguin per reduir el perill. És bo de veure que no ens podem fer massa il·lusions perquè no hi ha mesures per defensar-se d'una ploguda com la de dijous matí a Artà. Si oficialment es recolliren quaranta-cinc litres en un quart d'hora, això vol dir que es varen fregar els dos-cents a l'hora. Gràcies a Déu que només varen ser quinze minuts!

Tampoc ha d'haver plogut així en va. L'Ajuntament, el Consell Insular i el Govern Balear s'haurien de mostrar receptius i fer costat en aquest moment: canalitzar ajudes immediates i partir, ja, a fer els estudis necessaris per trobar solucions, perquè sense dubte que n'hi deu haver.

Ajuda als afectats per les inundacions

L'Ajuntament ha obert un registre on s'hi poden inscriure tots els que es considerin afectats pels recents temporals. La descripció detallada dels danys i una valoració correcta poden ser els millors avals per obtenir algun tipus d'ajuda a través del Govern Balear. D'acord amb el Ban que ha editat la Sala, a l'oficina de recepció municipal es facilitarà tota la informació necessària.

Compartir el PAC amb Capdepera

No és fàcil definir la intenció última de la política de l'Ajuntament de Capdepera amb l'obstinada oposició al PAC compartit amb Artà. Si aparentment pretén que sigui l'obtenció del trasllat a Capdepera, la contundència de les raons que decidiren instal·lar-lo a Artà és tan evident que no pot passar per alt als regidors. Més clar ho haurien de tenir després de la inqüestionable postura compartida per l'Insalud i la Conselleria; i no obstant han optat per una oposició institucional frontal de conseqüències imprevisibles, però no gaire afalagadores. Si és cert que costa el que diuen que costa aquest PAC paral·lel, i es parla de 750.000 pts. mensuals, molt valent és el consistori del poble veí per exposar tant amb tan poques garanties d'èxit. Qui sap, però: pot ser que ells sí que en vegin.

Des de la postura de simples observadors i convençuts que el PAC a Artà també els ha de beneficiar, sense que siguin tants els perjudicis ni, sobretot, tan greus com certes veus assenyalen, pensam que són altres les explicacions.

El consistori, pels motius que siguin, sembla esclau d'un estat d'opinió que li ha fet perdre la iniciativa. Per altra part, les eternes lluites internes no són el clima més adequat per adoptar decisions agosarades. Ni per unir esforços per calmar els ànims, o per reblanir la tensió. Sembla que una política de fets urgents per allisar el pèl de la fera desfermada hagi estat l'única que se'ls hagi ocorregut. Satisfent la irritada opinió pública, es guanya temps i es desvien o dilueixen responsabilitats. Guanyar temps sempre és una alternativa, encara que no es sàpiga per a què es necessita guanyar temps i com evolucionarà la situació. És naturalment una opció de les que tenien a l'abast. Qui sap si l'única, en realitat, que han sabut trobar.

A reveure a un gran col·laborador

Després de dotze anys de convivir entre nosaltres, deixa la Parròquia d'Artà el qui n'ha estat fins ara el rector, i un gran col·laborador de la nostra revista BELLPUIG, en Rafel Umbert Sureda.

Els qui quedam per fer que la nostra revista continuï, mai no oblidarem la dedicació desinteressada d'en Rafel al Bellpuig. En el transcurs d'aquests anys la revista ha sofert moltes sambatudes de persones que potser no hagin sabut valorar les situacions ni hagin estat coherents davant una feina que no és ni serà mai valorada, pagada, ni tan sols recompensada. En Rafel, sempre atent i gelós de la feina on era vertaderament el cap, va saber passar per damunt moltes imcomprensions i atacs per desvirtuar el seu quefer.

En Rafel ha dedicat moltes hores del seu temps lliure a la escriptura, confecció i planificació del BELLPUIG. Ha estat un fidel complidor de les tasques de les qual es responsabilitzava i al mateix temps un gran moderador de les iniciatives dels redactors. Ha col·laborat a moltes seccions, sobretot a la plana de la Parròquia, i ha fet sentir la veu de protesta quan les coses no anaven conforme les seves idees i conviccions.

Per tant BELLPUIG perd un gran col·laborador, de difícil substitució, i que sens dubte enyorarem molt sovint. És ver que mai no moren batles i que ningú no és necessari, però també és ver que els grans valors són difícils d'oblidar i que per tant la seva absència serà sovint recordada.

No voldríem, Rafel, que això fos un adéu, sinó a reveure.

Revista quinzenal

Núm.35, 20 d'octubre 1990

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, A. Esteva, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, R. Umbert, M. Mestre, J. Morey, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, S. Tous, B. Tous.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, A. Vives.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 562604

Fidels a l'arribada de la tardor

Les competicions esportives, en marxa

Com cada any les competicions esportives es posen en marxa a principis de tardor. Són molts els artanencs que hi participen o que en són seguidors o espectadors en les distintes ofertes que omplen els caps de setmana. Per als participants suposa, a més, una pràctica esportiva sempre saludable i engrescadora. Des de persones empeses d'anys fins a al·lotets de poca edat, des de Clubs amb una certa massa social fins a grups d'amics que s'han d'ocupar de jugar i d'organitzar-se, les alternatives són diverses. El futbol se'n du la part grossa, però altres esports es comencen a fer lloc entre l'estima esportiva dels artanencs. Altres, amb vocació de minoritaris, també desgranen un calendari de proves o encontres.

Futbol: C. D. Artà

És el degà dels clubs artanencs i el que té una personalitat més acusada i reconeguda. El futbol continua essent, a més, l'esport amb més practicants i el que socialment, tant a Artà com en general, té més ressonància. El C. D. Artà té federats dos equips, un de primera regional, que ha estat el més primerenc a començar la competició, i un de juvenils de segona. El seu president, don Joan Sureda Vives, ens comenta l'inici de temporada.

"Hem partit, i això sempre compta. Com a Club no havia anat tan bé mai, però ens fallen els resultats esportius del primer equip. Jo destacaria el fet que tots els jugadors siguin d'Artà i que cap d'ells cobri per jugar, ni tan sols l'entrenador. La campanya de socis ha anat bastant bé, però hauria anat millor si els resultats inicials haguessin acompanyat. Hi ha prop de cen cinquanta socis i n'hi podria haver una tercera part més. Les nostres aspiracions són les màximes: fer campions del grup i ascendir a preferent".

També hem parlat amb els entrenadors.

Guillem Danús Servera intenta explicar els motius d'aquest inici tan decepcionant: "Ha costat assimilar el sistema de joc que crec oportú posar en pràctica, però a poc a poc crec que n'anam agafant el ritme. Moralment els jugadors s'han sentit afectats d'aquest

Plantilla de l'equip de cadets, la nova categoria, del C.D. Avance. (Centre 2000U)

començament. Físicament? Sí, ja sé que es comenta, però puc dir que aquesta mateixa setmana (parlàvem dia set, abans del partit contra el Ca's Concos, el primer que es va guanyar) hem fet el test Cooper, que és el més fiable, i pràcticament tots l'hem superat. Hi ha jugadors que feia temps que no jugaven i el costa entrar en forma. L'ambient entre els membres de la plantilla és molt bo i esper que doni resultat". Dues hores més tard havien guanyat el primer partit.

En Toni Brunet Sintes, és un dels dos entrenadors de l'equip de juvenils.

Ell s'ocupa de la part tècnica i el seu company Pep Genovard Tous, de la part física. En Toni és molt optimista: "Tenim un bon bloc, bastant bo, i hi ha molts d'al·lots que voldrien jugar però que no poden perquè les places són limitades; crec que podríem fer dos equips. Es porten molt bé i tenen molta il·lusió. Organitzam rifes per poder anar, al final, de viatge a Canàries. Individualitats? No en destaquen, és el bloc que intentam potenciar. Un bloc que l'any que ve podria continuar ja que només n'hi tres o quatre que acaben per edat".

Restaurante · Celler

Ca'n Lluïset

Carrer Mestral, 4 - Artà (Mallorca)
tel. 56 21 03

Ca'n Lluïset
Roba de casa
Llenceria

Gran varietat en mantes, edredons, llençols de
franel·la, fundes de camilla, ...

Telèfon: 56 28 62

Futbol: C. D. Avance

Des de fa uns anys aquest club és el que s'ocupa de manera més intensa de l'anomenat futbol base. Nascut inicialment com a equip del col·legi Sant Bonaventura, prest va esdevenir un club obert a tots els nins d'Artà que tenguessin afició per al futbol. Té tres equips federats: benjamins, infantils i cadets. Més de setanta nins i al·lots duen la camiseta del club. En parlem amb el seu president, don Toni Vaquer Amorós.

"Fa anys que tots els al·lotets d'Artà tenen les portes del club obertes, encara que la seu del club sigui al Sant Bonaventura. La directiva la formam entre els pares que volen ajudar i ens repartim les feines. Tots col·laboren amb entusiasme i les qüestions d'organització i desplaçaments es resolen de meravella. També els entrenadors treballen molt i amb molt de gust, sense cobrar un cèntim. En aquest club només hi cap l'afició al futbol. Movem uns setanta-cinc nins i procuram que puguin satisfer la seva afició perquè això és molt formatiu i entretingut. El C. D. Avance alimenta els equips superiors del C. D. Artà, amb el qual tenim unes bones relacions".

A. Vaquer Amorós, president del C. D. Avance

Juan Alba, entrenador dels més menuts

Juan Alba, que és l'entrenador dels benjamins, ens explica que començaren la competició el dia sis d'octubre, "a Campos, i ja guanyarem per 0-1. En aquesta categoria hi juguen nins de vuit a onze anys, però la majoria són de nou a onze. No tenim problemes per fer l'equip perquè hi ha més de trenta al·lots que vénen a jugar, tot i que de federats només en tinguem setze. El nivell és bastant bo, crec que per fer entre els cinc primers".

Joan Esteve Rosselló és l'entrenador dels infantils, un equip que comença avui dia vint i que a la pretemporada s'ha fartat de golejar. "És un equip molt conjuntat perquè fa anys que juguen plegats. Alguns d'ells són realment bons. Jo crec que podem aspirar a tot. Els vint-i-un jugadors fixats que tenim tenen un comportament extraordinari. Van a tots els entrenaments i duen la curolla d'ascendir a primera".

Joan Llabata és l'entrenador de l'equip de cadets, una categoria nova d'enguany i que segons ell "no té futur. L'han feta pensant en els equips potents, com a preparació per als juvenils i per donar sortida a l'excés de jugadors. En els pobles com Artà han de robar jugadors dels infantils i dels juvenils i pot arribar a ser un problema. El nostre nivell és mitjà tot i que el començament ha estat molt bo: de sis partits no n'hem perdut cap i som a un sol punt del líder".

Bàsquet femení: El Dorado-Artà

Al número passat ja donàrem infor-

Equip de Bàsquet sènior masculí

FERRER AMENGUAL SA

FÁBRICA DE MOSAICOS Y PIEDRA ARTIFICIAL
ALMACEN DE MATERIALES DE CONSTRUCCIÓN

DISTRIBUIDOR DE:

PAVIMENTOS Y REVESTIMIENTOS

STRUCH.
MOBILIARIO DE BAÑO
Hergóm
ESTUFAS Y CHIMENEAS

Fábrica, almacén y oficinas: Ramón Llull, 9 ARTA
telf. 562179 Fax 562176

Almacén y tienda: Velasco, 38 CALA RATJADA
Telf. 563345

URALITA

xylazel, s.a.

XYLADECORPROTECTOR DE LA MADERA

mació sobre aquest equip. Avui en parlem amb el seu entrenador, en **Jaume Palou Brunet**. "És un equip que fa quatre anys que juguen i comencen a estar conjuntades. Fins ara no han aconseguit bones classificacions perquè es limitaven gairebé a jugar els partits. Aquesta temporada ens ho hem plantejat d'una manera distinta. Tenim un reforç important, de Capdepera, i feim tres entrenaments setmanals. Hi ha alguna individualitat que destaca, però en bàsquet, sobretot, el que importa és el conjunt. Tenim ajuda de l'Ajuntament, d'El Dorado, que és el nostre sponzor i poca cosa més. Els desplaçaments els pagam entre tots. És clar que jugam per l'afició".

Bàsquet masculí: Sanimetal-Artà

També en el número anterior ja explicàrem notícies de l'equip. Avui oferim les opinions de **Guillem Roser Puigserver**, entrenador enguany de l'equip de bàsquet sènior masculí. "És un conjunt amb una experiència de cinc anys i que ha assolit un bon nivell: cada temporada ha jugat la fase d'ascens. Enguany, que hi ha hagut una redistribució de la lliga, ens trobarem amb equips nous, alguns molt bons, com el que ens ha tocat per inaugurar avui la lliga. Però nosaltres no creim que no puguem fer un paper com a mínim digne i jugar, un altre pic, la fase d'ascens". Parlàvem el diumenge dia set, poc abans del partit inaugural de la lliga i que, com deia, els enfrontava a un d'aquests equips renovats i amb aspiracions. El resultat final no els va ser favorable, però això no els desanima.

Colombofilia: Club Colombòfil d'Artà

També és un dels clubs antics i que d'una manera callada va desenvolupant

Sebastià Ginard, president del Club Colombòfil

un esport minoritari en el qual destaca qualche temporada. En parlem amb el seu president, **Sebastià Ginard Ginard**, que ho és des del febrer passat. "Dia deu de novembre comencen les amollades. La primera serà des del Coll de Son Mas. Després, de cada cop més lluny, fins a l'onzena que serà des de Santa Ponça. Després dotze des d'Eivissa, quatre d'Alcoi, una d'Alacant, dues de Valdepeñas i una de Baza, Puertollano i Castuera. Aquesta darrera, a pocs quilòmetres de Portugal. Dels vint-i-dos socis del club, devuit participaran al concurs, amb devers mil

cinc-cents coloms. Les baixes seran, segurament moltes, devers un seixanta per cent. El nivell general és bo. Fa dos anys en Toni Amorós va fer primer de Mallorca, i el nostre colomer va guanyar la regularitat del gran fons".

Volley: Club Ferreteria Pascual

La novetat d'enguany és l'esport del volley, encara que els aficionats artanencs no en podran presenciar els partits. Ens ho explica en **Pep Alzina Piris**. "Som un grup d'amics, catorze ara però que confiam ser més, que ens hem proposat la reconstrucció d'un equip que havia participat en els tornejos federats d'ara fa uns anys. Els més joves d'aquell grup volem recuperar l'experiència i per això hem format un equip que participarà en un torneig comarcal de penyes. Si la cosa funciona ens tornarem federar per participar un altre pic a les competicions oficials. L'equip és mixt i també hi participen dues al·lotes, encara que n'hi ha d'altres que pareix que també s'animaran. Començarem dia set, contra l'equip de Sant Llorenç, que es diu Excavaciones Esteve, i guanyarem tres a dos. Tots els partits es juguen a Manacor perquè onze dels tretze equips participants són d'allà".

Equip de juvenils del C. D. Artà que estrenà la lliga

**Comercial
ARTA**

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TÉCNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL. 55 58 11

Massey-Ferguson	Tractores
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEN	Motosierras
CAVITA	Pulverizadores
GRASPADO	Barras de Corte
AUSAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

Com veis la competició esportiva en què participau?

Bernat Riera Payeras.
Colombofilia.

No se sap mai. Ara preparam els coloms fent-los volar un temps cada dia: des d'un quart al principi, a una hora i mitja o dues al final. Depèn de la distància de l'etapa següent. Les dificultats comencen a Eivissa perquè travessar la mar sempre els cansa, és perillós i després, sobre Mallorca, estan més a mercè del falcó. Els alimentam amb bon menjar i preparats de vitamines. Partirem amb cent cinc i si en acabar en queden cinquanta, ja anirà bé.

Pere Domenge Sureda.
Juvenil.

Tenim un bon equip i podem fer un bon paper que per mi seria entrar dins els cinc primers. És el meu tercer i darrer any a la categoria, però la gent de primer any respon molt bé. Tenim una plantilla més llarga que altres anys i hi ha molt bon ambient. Tots som amics, fins i tot els entrenadors. En el primer partit contra el Consell havíem de guanyar de més diferència; tiràrem tres pilotes al pal, que haguessin pogut ser altres tants gols.

Miquel Ginard Bernat.
Bàsquet.

La veig bé. Es presenta molt competitiva però tenim possibilitat de quedar bé. Dir que guanyarem és molt fort però crec que podem passar als play-off d'ascens. Els entrenaments van molt bé, tres setmanals, i l'ambient de la plantilla és optimista. Jo fa set temporades que faig bàsquet i els equips són, de cada dia, més forts. I nosaltres també, és clar. Es parla de fer una escola de bàsquet perquè l'equip necessita gent jove que s'incorpori.

Maria M. Amorós Solivellas.
Volley.

Molt bé. Hem començat just ara i el primer partit ja l'hem guanyat. El volley m'agrada de sempre, perquè suposa molt d'exercici sense que gairebé te'n temis. El joc també és molt interessant i n'havia après a les classes d'educació física de l'Institut. Un amic ens va moure el tema i ens va fer d'entrenador un cert temps. Després de l'estiu hem decidit partir a jugar seriosament i encara que la competició no sigui oficial pot ser adequada

Mª Magdalena Nicolau Lliteras.
Bàsquet.

Ens preparam millor que altres anys, tant en partits de pretemporada com en règim d'entrenaments. Jo en fa quatre que juc amb l'equip i, a més d'agradar-me, és pràcticament l'únic esport a l'abast de les dones. La competició aquesta temporada serà més curta que altres anys perquè s'han fet dos grups. Crec que així tenim més opció a ascendir, que és la il·lusió de tota la plantilla i l'objectiu que ens hem marcat. Jo crec que ens pot anar bé.

Francisco Nieto Sepúlveda.
Benjamí.

Tenim un bon equip i crec que podem guanyar la lliga. Començarem dissabte (dia sis) a Campos amb un 0-1, que està molt bé. Jo fa tres anys que juc i m'agrada molt, més els partits que no els tres entrenaments setmanals que tenim, però són necessaris perquè si no et canses molt. El meu lloc és de mig dret, mig marcador. No, jo no som dels que fan gols, jo som dels que pugen i baixen tot el temps. El meu ídol és en Michel i m'hi voldria assemblar.

El primer usuari, de Capdepera Entrada en funcionament del P.A.C.

Com estava previst, el dimarts dia nou d'octubre començà a funcionar a l'Hospital el PUNT D'ASSISTENCIA CONTINUADA d'Artà i Capdepera. Aquestes darreres setmanes, però, han estat mogudes. L'oposició de l'ajuntament de Capdepera es manté, i si bé han acceptat el PAC a Artà, han reaccionat creant-ne un de paral·lel pagat per les arquies municipals. Curiosament el primer usuari va ser un al·lot de Capdepera.

A la reunió decisiva de dia tres d'octubre l'ajuntament d'Artà, que no hi havia de participar, hi havia fet arribar un acord municipal, pres per unanimitat en sessió plenària d'urgència el dia abans, en el qual s'exposava la postura artanenca exigint el manteniment del PAC. Aquest acord unànim havia estat prèviament elaborat per la junta de portaveus i va ser fàcilment consensuat entre els quatre grups.

L'ajuntament de Capdepera hi va mantenir l'oposició, però la postura ferma de l'Insalud i de la Conselleria el va fer conformar-se amb el permís per poder convenir amb els metges del poble la realització d'un servei especial a fer en els dies que tinguin lliures de guàrdia per evitar que els usuaris s'haguessin de desplaçar al PAC d'Artà. Aquest servei seria finançat pel mateix ajuntament de Capdepera.

La realitat, però, ha anat més enllà. L'ajuntament de Capdepera ha organitzat, com hem dit, un PAC paral·lel que no respecta l'acord obtingut. En contra del que ha afirmat algun corresponsal,

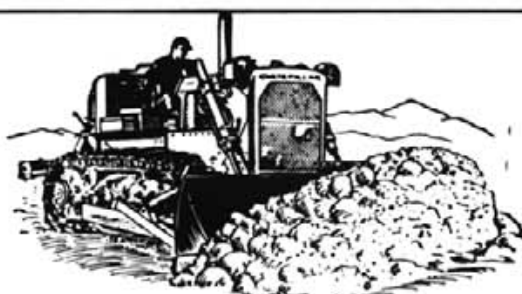
no és cert que l'Insalud es mostri partidari de traslladar dins tres mesos el PAC a Capdepera, i està per veure si acceptarà que metges que no són de l'Insalud dispensin receptes o ordres d'ingrés a Son Dureta. També sembla sense fonament que el nombre d'urgències que pugui enregistrar aquest PAC municipal hagi de ser definitiu per decidir on s'ubica finalment el PAC. Sembla que la postura del consistori veí sigui la de forçar la màquina i desplaçar cap a l'Insalud les protestes dels veïns. El que és cert i inqüestionable és que el mapa sanitari, aprovat amb tota la llei i sense l'oposició de l'ajuntament de Capdepera, té la seu fixada a Artà. El mecanisme de revisió previst en la pròpia llei no és a la disposició exclusiva dels nostres veïns, sinó que l'ajuntament d'Artà també hi podrà dir la seva. Res no fa pensar que les raons objectives que determinaren que s'establís a Artà hagin de canviar en tres mesos.

També ha circulat que les cúpules del PSOE i del PP han recomanat als seus regidors i afiliats que no donin suport a

les actituds contràries a la reforma sanitària i al mapa sanitari. Recordem que fets com els de Capdepera serien un precedent gens recomanable per a l'entrada en funcionament d'altres PAC. L'oposició visceral amb aldarulls de carrer produïda a Capdepera no hauria de passar com a la millor manera per obtenir canvis del projecte que es vol dur a terme. Aquest aspecte pot jugar molt a favor de la solució actual ja que acceptar aquest tipus de comportament n'asseguraria la constant repetició en cada PAC que es vulgui obrir.

Entretant, el PAC funciona i l'equip facultatiu que s'havia anunciat fa els serveis nocturns a l'Hospital d'Artà. El dia anterior a l'inici del nou PAC, s'hi havia instal·lat un modern aparell d'anàlisi que permetrà als metges de fer anàlisis d'urgència, fins a quinze modalitats distintes i en quinze minuts, la qual cosa és un benefici inqüestionable que demostra la voluntat de millorar paulatinament les capacitats operatives del PAC.

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES, EXCAVACIONES Y ASFALTOS

HORMIGON PREPARADO
BOMBA HORMIGONAR PROPIA
CONTROL CALIDAD - LABORATORIO

DELEGACIÓN EN CALA RATJADA:

Vía Mallorca, s/n. - Tel. 56 37 48

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A-07.254198

Planta: Carretera Artà-Alcudia, Km. 4

tel. (908) 136003

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINARIA

Suggerències dels lectors

Els nostres lectors continuen usant el telèfon de la redacció, el 835033, per deixar constància de les seves queixes. Aquest cop una lectora sol·licita que l'Ajuntament o qui sigui s'ocupi de la casa deshabitada de la cantonada Rafel Blanes-Pou Nou. Diu que a més de la mala olor que en surt, les persianes són un autèntic perill perquè no n'hi ha cap de condreta. Ja han començat els dies de vent i no seria estrany que en caigués qualcuna.

Nou Rector d'Artà

Dins poques dates vendrà destinat a Artà com a rector de la nostra parròquia -succeïnt en Rafel Umbert- en Francesc Munar Servera.

Nascut a Manacor fa 41 anys, va ser ordenat sacerdot a Sóller el 18 de desembre de 1976. Ha fet feina a les missions del Burundi i actualment ocupa la rectoria de Lloseta.

Bellpuig li dona la benvenguda i li desitja un grata i fructífera estada al poble.

Nou local

El passat divendres dia 5, va ser inaugurada una tenda de roba infantil al carrer de Santa Margalida, 64. El local, regentat pels seus propietaris Miquel Femenias i Pasquala Serra, han omplert l'espaiosa tenda amb roba confeccionada infantil. Els desitjam sort al nou negoci.

Avionetes fumigadores

Els dies passats s'ha advertit el vol d'una vioneta fumigadora sobre els pinars del terme. Aquesta operació forma part de la campanya de lluita contra la processonària dels pins que ha posat en funcionament la Conselleria d'Agricultura. Hi ha el dubte de si les intenses pluges hauran rentat i fet inútil el producte llançat.

La Creu d'ets Olors. - Ara que ha anat de tempestes convé recordar que fa més d'un any que un llamp va esbucar la creu situada al forcat dels camins d'ets Olors i d'Albarca, coneguda com la Creu Nova. No seria mala idea que l'Ajuntament, que en va recollir els trossos, es decidís a restaurar aquest monument tan característic dels nostres camins.

Premi als donants de sang

La Germandat de Donants de Sang de la Seguretat Social de Mallorca, que té molts de membres a Artà que la senten com a pròpia, ha obtingut el premi Master e Popularitat 1990 per la seva activitat humanitària. Ho recollim com a homenatge a tots els artanencs que, d'una manera o altra, han col·laborat en aquesta noble activitat.

Graduat Escolar per TV3

Les cadenes TV3 i Canal 33 emeten de dilluns a divendres el programa **Graduï's**, ara pot dirigit a totes aquelles persones que no tenen el graduat escolar. L'emissió és de 09:30 a 10:00 per TV3, i els capvespres de 18:00 a 18:30 pel C33, en què es repeteix el programa del matí. Aquestes emissions podrien ser un excel·lent reforç per a aquelles persones que vulguin fer el graduat escolar a través del programa d'adults que ha posat en marxa l'Ajuntament.

Cursos d'adults

Dilluns dia 22 a les 20:00 hi haurà una festa per la inauguració dels Cursos d'Adults 90-91. Enguany s'han programat 25 cursos que, per primera vegada, n'inclouen de Formació Professional. Altres novetats serien el curs de jardineria i els d'arts gràfiques.

Grup Escènic Artanenc

El proper dia dos de novembre El tio **Pep se'n va a Muro** se'n va a Manacor. Ens referim a l'obra que el **Grup Escènic Artanenc** va representar amb tant d'èxit a Artà i que ara serà presentada a Manacor. La funció serà al Teatre Municipal i començarà a les 21:30 hores. És una darrera oportunitat per a qui encara no l'hagi vista.

Com a nota curiosa hi ha el fet que una persona que va assistir a una representació a Artà ha servit perquè l'associació **Amics de la Sarsuela**, del poble alacantí d'Alcoi els hagi sol·licitat el llibretó per a una possible representació a Alcoi.

El projecte que tenen en cartera és la representació de l'obra **Siau ben-venguts** d'Alexandre Ballester, un cop hagin descansat del trull del Tio Pep.

Artà Balla i Canta: bunyolada

Com és costum tradicional aquesta agrupació farà, per setè any consecutiu, una bunyolada a la qual s'hi convida tothom. La festa tindrà lloc el proper dia vint-i-set d'octubre a la plaça del Conqueridor. S'han preparat setanta quilos de farina i altres tants de patata, que es pot traduir en prop de dos-cents quilos de bunyols. Hi haurà una actuació de l'escola i de l'agrupació, i després ball obert. Bon profit i bona festa.

El radar de la Talaia Freda

L'Informatiu Balear de dia onze (setmana de gota freda, com recordau) va donar un titular que venia a dir que la culpa de les tempestes la tenia el batle d'Artà perquè no havia permès la instal·lació d'un radar de detecció sobre la Talaia Freda. Per saber què hi havia d'això ho hem comentat amb en Miquel Pastor.

"Es tracta d'un titular realment desafortunat, i la informació escassa i una mica tendenciosa. És ben curiós, però, que pocs dies després el Cap del Servei de Meteorologia, senyor A. Jansà, explicava a *Diario de Mallorca* que no hi havia hagut cap problema ni un de previsió. Es sabia de la presència de la gota freda i les alarmes es donaren amb temps suficient. Una cosa és prevenir, que es va fer, i l'altra evitar, que és impossible". Però, i la història del radar a Sa Talaia Freda? "La Subdirecció d'Aviació Civil va manifestar a l'Ajuntament la seva intenció d'instal·lar-l'hi i el plenari acordà que hi havia alternatives menys impactants, com era Sa Tudossa; però no feren cap petició i per tant no hi havia negativa. Després hem sabut que cercaren altres ubicacions perquè a Sa Tudossa hi havia una zona d'ombra causada, precisament, per la major altura de la Talaia Freda. Aquestes alternatives eren Randa i Sant Salvador de Felanitx, que s'han descartat per problemes de saturació. S'ha tornat a la solució pensada inicialment però ho ha retardat, segons sembla, el no enteniment amb la propietat, perquè s'ha hagut de recórrer a l'expropiació. Quan això s'hagi resolt pot ser que es comuniqui oficialment a l'Ajuntament d'Artà. I no sé si tindrém facultats per decidir si sí o si no: segurament les necessitats tècniques obligaran a muntar-lo sobre la Talaia Freda i en lloc de sol·licitar permís vendrà a ser com si només ens ho fessin a saber".

Obres a punt de començar

En el primer plenari que celebri l'Ajuntament segurament s'aprovarà treure a subhasta algunes obres. Es tracta de la construcció de la segona pista poliesportiva i de la piscina municipal, ambdues obres a Na Caragol. També aniria en el mateix paquet la construcció de l'edifici municipal a la Colònia de Sant Pere.

Dol a l'Institut

Dimecres dia deu va ser dia de dol a l'Institut. L'horabaixa anterior un dels seus alumnes havia mort a causa d'un accés d'asma. Es tracta de Pere Xavier Mari Sancho, nét d'artanenes residents a Cala Ratjada. Les classes es suspengueren en senyal de dol. Als seus pares, germana i padrins, el nostre condol.

La violència de la barrumbada

Haurà estat històrica la barrumbada de dia onze. En escassament quinze minuts va caure tal quantitat d'aigua que la riuada sobre la part baixa del poble es va presentar de forma instantània. En Pere Torres, que ens ha cedit la foto de la portada, comentava que gairebé no va tenir temps de prendre mesures de protecció, "sort -ens va dir- que el dia anterior havia apujat la protecció de les finestretes del laboratori i això va retardar l'entrada d'aigua". També va dir que "tan aviat com vengué, va començar a baixar. Si no hagués estat així jo hauria tenguut un desastre molt gran dins ca meva". Al carrer de Son Servera és habitual que una ploguda forta tregui de lloc les portes de la claveguera general, però és que aquest pic s'aixecava un broll d'aigua d'una alçada equivalent a un pis, com ningú no havia vist mai. Els fossats de Na Batlessa s'inundaren amb un tres i no res. En un dels soterranis on assajava un grup de música jove i hi tenia emmagatzemats tot l'instrumental, les pèrdues es calculen sobre 800.000 pts. Les canals i clavegueres no donaren l'abast i l'aigua sortia per on tocava anar-se'n, això afectà moltíssimes cases que veien que l'aigua tornava entrar.

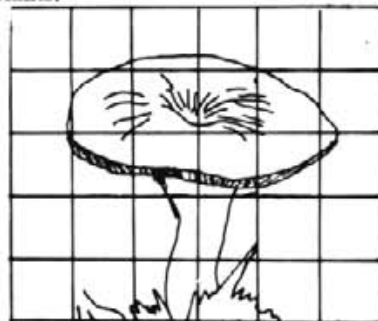
Segones Jornades Micològiques d'Artà

Quan aquest Bellpuig sigui al carrer ja haurà començat la sortida al camp que obri les II Jornades Micològiques d'Artà previst pel dissabte dia 20. Del programa editat, que s'ha repartit pel poble i que podeu consultar per a més detalls, en destacam els punts següents:

El diumenge 21 Carles Constantino classificarà els bolets recollits el dia abans, que s'exposaran a la plaça nova durant tot el dia. Al llarg de la setmana als centres educatius del poble estudiaran el món dels bolets, i exposaran els seus treballs els propers dissabte i diumenge, dies 27 i 28.

El dijous 25 es projectarà un vídeo a la Biblioteca de Na Batlessa. El divendres 26 Joan Ralló, enginyer agrícola de la Conselleria d'Agricultura, parlarà i projectarà diapositives sobre "Possibilitats de cultiu de fongs micorrizals: tòfones, esclatasangs, espicarnells, etc."

El dissabte 27 Josep Siquier parlarà sobre el tema "Introducció als fongs, bolets tòxics i comestibles". Tant Siquier com Constantino, directius del Museu de Ciències Naturals de Sóller, i Joan Ralló col·laboren desinteressadament. També Siquier classificarà els bolets que s'exposaran el diumenge 28 i repassarà els treballs presentats pels estudiants.

Aquestes jornades han estat organitzades per la delegació local del GOB, el SMOE, les escoles, l'Institut i el programa d'educació d'adults, i estan patrocinades per l'Ajuntament i el *Diari de Mallorca*. Els organitzadors estan molt animats i esperen repetir enguany l'èxit de l'any passat, quan es varen trobar exemplars de "amanita phalloides", bolet de verí mortal que no estava catalogat a Mallorca. Tothom està convidat a participar-hi, escoltant les xerrades, veient les diapositives o vídeos, anant a les sortides al camp i sobretot visitant les exposicions o duent mostres de tots els bolets que es trobin.

Els caçadors en filats van remoguts

Els caçadors en filats van remoguts. A Artà el divendres dia 5 es varen reunir i formaren una comissió gestora per a crear una associació de caçadors de coll de la Comarca de Llevant. La directiva del Consell de les Comunitats Europees relatives a la conservació de les aus silvestres del 2/4/79 i el Conveni de Berna sobre vida silvestre de 1979 que el Govern Espanyol ratificà al 1986, prohibeixen la caça amb xarxes i mètodes no selectius, encara que consideren una sèrie d'excepcions relatives a arts tradicionals. Miquel Angel Borràs, Director General d'Estructures Agràries, ha promogut entre els caçadors la idea de crear associacions de caçadors de coll, per tal d'alliberar-se de la il·legalitat en que podria quedar aquesta modalitat en un futur pròxim.

Devers un centenar de torters, caçadors amb filats, acudiren al saló del Centre Social on Jeroni Cantó els va conocar. La mitjana d'edat dels assistents sobrepassava de molt els quaranta anys, i llevat de dues dones que vingueren per esperar els seus homes, tots eren varons. En Jeroni fou el presentador dels personatges convidats: Pedro Bennassar, vocal del Consell de Caça i vicepresident de l'Associació de Caçadors amb Arts Tradicionals d'Alaró; Biel Crespi, president de la mateixa associació; Toni Tomàs, president de la Federació de Caça, i el propi Miquel Angel Borràs. Falta el representant de l'Associació de Valldemossa, que també estava convidat.

L'objectiu de l'Associació que es vol crear és, amb paraules d'en Jeroni, organitzar els caçadors, sellar els filats, tramitar llicències, caçar tords i defensar la continuïtat de la caça al coll.

El primer en fer ús de la paraula fou Pedro Bennassar, que explicà com es va organitzar l'Associació d'Alaró, i defensà el dret a caçar tords "com ciutadans i com caçadors".

A continuació en Toni Tomàs, president de la Federació, s'estensà en una llarga intervenció on els constants atacs a tots els grups ecologistes des de Greenpeace fins ADA o el GOB, als que tildà de pseudoecologistes, es mesclaren amb la defensa de la caça en general. Queixes del precepte maltractament que reben els caçadors de la premsa i del desconeixement dels periodistes que

escriuen sobre el tema, nombroses anècdotes, i fins i tot referències a Gorbachov, na Sofia Loren i els ancestrals "collons de s'ase", figuraren en el seu parlament. No faltaren lloances a Miquel Angel Borràs, "l'única persona que ha defensat la caça i els caçadors", a la vegada que criticà que la Conselleria d'Agricultura hagués subvencionat l'estudi ornitològic de 1990, editat pel GOB, on els ecologistes es manifestaven contra la caça i deixà caure que "pentura han estat ells mateixos els qui han pegat foc a s'Albufera". Reclamà per a ell i els caçadors el caràcter d'ecologista justificant-ho amb les propostes de multes i càstics que han defensat pels qui maten espècies protegides, la feina de repoblació que fan, i remarcà la necessitat que els caçadors s'organitzin per defensar els seus interessos.

En una segona intervenció presentà un programa reivindicatiu de 11 punts que ha proposat la Federació a totes les associacions i que segons ell ja ha rebut 5.000 firmes, malgrat la premsa no ho hagi publicat. Entre d'altres aspectes, el manifest reivindica el reconeixement de la caça tradicional lper part de la Comunitat Europea, i que la seva regulació vengui definida clarament. Demanà també que l'Administració dediqui una major extensió de terreny a l'aprofitament cinegètic, i fomenti la creació de reserves i refugis de caça.

El programa presentà també alguna incongruència, ja que malgrat el primer punt diu que la fauna ha d'esser patrimoni de tota la societat, la idea bàsica del manifest fa referència a la necessitat que el caçador sigui "per pròpia definició" gestor de la caça i, per tant, del medi natural.

Tancà el torn de paraules Miquel Angel Borràs que en un to per ventura més mesurat, però no manco rotund, defensà els mateixos arguments que els ponents que el precediren i acabà dirigint la reunió. Defensà la interpretació de les Normatives Europees que l'Administració Autònoma ha pres, considerant el seu caràcter selectiu i remarcant que l'opinió pública era favorable als caçadors de filats. Proposà augmentar la superfície acotada i repetí incessantment que el caçador ha d'esser un gestor del medi natural. Per a real-

itzar aquesta gestió del medi rural no va citar cap altre col·lectiu.

Borràs informà també de les mesures "proteccionistes" adoptades per la Conselleria, que ha limitat el nombre de tords per dia i escopeta que es poden caçar a Balears, límit que per primera vegada s'implantà a Espanya, i també ha limitat el nombre de tirs per escopeta de tres a dos, per unanimitat de tots els membres del Consell de Caça.

A la pregunta sobre si la gent que defensava la caça amb filats renunciaria a caçar durant la mateixa temporada amb l'escopeta el senyor Borràs contestà, visiblement alterat, que no es poden fumar dos puros al mateix temps, i que lo demás és coaccionar la llibertat de les persones. A propòsit de la necessitat d'un control de la caça amb filats que garantitza que sigui realment selectiva i no es capturi espècies com el roipit i altres, respongué: "El control correspon a l'Administració que ja ha determinat que és selectiva i punt. El que ha demostrat que és al revés és un altre". Malgrat això, en Toni Tomàs insinuà que quan es té l'aucell a la mà, resulta molt difícil amollar-lo.

Sobre la comercialització de les aus migratòries caçades, Borràs assegurà que en un curt espai de temps estarà prohibida no tan sols a Espanya o a la C.A. de Balears sinó a tota la Comunitat Europea.

En relació a la possibilitat d'acostar la veda a l'antiga tradició de caçar els tords a final de temporada (vedat actualment), quan les aus estan més engegades, qualche caçador va dir que tothom preferia els tords guixats als prims, i Borràs afirmà que la pregunta reponia a l'estratègia de fermar portes i finestres i que li pareixia negatiu. Després d'anar-se una mica per les branques, criticà com pseudociència els estudis ornitològics d'aquells que promouen les limitacions de la caça. Recomanà humilitat als ecologistes i reafirmà la seva confiança en "el seny dels torters".

Els components de la junta gestora que es va formar són: Jeroni Cantó, Joan Carrió, Jaume Vives, Tomeu Cursach i Josep Bernat d'Artà, Miquel Servera de Son Servera i Miquel Pont de Sant Llorenç.

Aina Cortès, responsable tècnica de l'SMOE EL PROGRAMA D'ADULTS A ARTA

Ja fa uns anys que l'Ajuntament, a través de l'SMOE, organitza uns cursos d'adults que, de cada vegada, han ampliat l'oferta. Enguany s'han superat les edicions anteriors i perquè ens ho comenti hem entrevistat Aina Cortès, tècnica de l'SMOE.

Bellpuig.- En què consisteix el programa d'adults?

Aina Cortès.- Es tracta d'un programa integrat d'educació d'adults, és a dir, que pretén la formació "integral" de la persona. Això vol dir que avui en dia, dins el Graduat Escolar, no es contempla sols l'ensenyament de tipus formal com puguin esser les assignatures de llenguatge o matemàtiques sinó que es dona opció perquè els mateixos alumnes puguin triar altres tipus de formació, com són els cursos ocupacionals que pretenen afavorir la formació ocupacional, o els cursos d'ampliació cultural o inclús els d'oci i temps lliure que encara que es pugui considerar com a aprenentatge d'un ofici tenen una durada més curta.

B.- Quins són els cursos que ofertau enguany?

AC.- Els cursos ofertats són els següents: alfabetització, neo-lectors, graduat escolar, formació professional, cursos ocupacionals de l'INEM (Anglès, Informàtica, Alemany i Cuiner).

Cursos ocupacionals de l'Ajuntament (Comptabilitat i monitors de Temps lliure).

Curs d'ampliació cultural (Català, Educació per a la Salut, Ecologia i Escola de Pares)

Cursos d'oci i temps lliure (jardineria, punt mallorquí, creueta, passat, ceràmica, palma, macramé i arts gràfiques).

B.- Quina importància creus que té aquest programa?

AC.- Jo crec que hi ha una oferta considerable perquè els adults puguin accedir-hi dins el seu mateix poble sense necessitat de desplaçar-se i d'una forma totalment gratuïta i això és suficientment important. A més a més, totes les persones menors de 25 anys o majors sense feina i que faci com a mínim un any que estan inscrits a l'oficina de l'atur, tenen dret a cobrar una beca si fan un curs de l'Inem.

Tots els cursos potencien la qualificació professional, donen una bona preparació i moltes persones han pogut trobar feina o bé millorar la que tenien. Sense anar més enfora, moltes persones que han fet el curs de cuiner, per posar un exemple, han rebut molt bones ofertes de treball.

Creim que qualsevol iniciativa per promoure i millorar la formació de les persones és, en aquests moments més que mai, indiscutible i necessari sobretot si tenim en compte que a partir del 1992 amb la integració europea i la supressió de les fronteres hi haurà una gran competència professional i, lògicament, les persones més ben preparades seran les qui obtindran els millors llocs de feina.

B.- Quines persones es poden matricular?

AC.- Totes les majors de 16 anys. La matrícula es tramita a Na Batlessa de les 17 a les 21 hores i acaba dia 17 d'Octubre.

B.- Amb quins recursos humans i materials comptau?

AC.- Comptam amb una mestra contractada pel MEC, una altra per l'Ajuntament i amb 16 monitors pagats també per l'Ajuntament. Econòmicament col·laboren l'INEM, la Conselleria d'Indústria, el MEC i l'Ajuntament d'Artà. Intentam que la

Aina Cortès

gestió econòmica s'ajusti totalment al pressupost i, d'aquesta manera, podem organitzar molts de cursos sense que l'Ajuntament presenti dèficit. Les subvencions que es reben són molt importants.

B.- De quants locals disposau?

AC.- La seu del programa es troba a Na Batlessa. Per no comptar amb un centre específic no ens queda més remei que els cursos es facin a diferents llocs. Al Col·legi Públic Na Caragol: Alfabetització, neo-lectors, Graduat Escolar, Formació Professional de primer Grau, cuiner i informàtica.

A l'Institut de B.U.P.: Anglès, Català, Alemany, comptabilitat, jardineria i litografia.

A Sa Central: Punt mallorquí, de creueta, passat, palma, macramé.

A Na Batlessa: Ceràmica, fotografia i serigrafia.

B.- Què ens pots dir dels cursos de monitors de temps lliure i de l'Escola de Pares?

AC.- Ens interessava molt que hi hagués persones preparades professionalment en aquest tema. Inicialment havíem previst organitzar el curs de formació de monitors aquí a Artà però les despeses eren tan grans que això ha estat pràcticament impossible. Això ha fet que les persones interessades l'hagin de cursar a Ciutat. L'Ajuntament els paga la matrícula i el transport a canvi que col·laborin amb el programa d'animació infantil o en el club d'esplai que en aquest moment estam muntant.

Respecta a l'Escola de Pares podem dir que és una crida a tots els pares interessats en els temes de caràcter educatiu. En aquest curs es programaran els temes tenint en compte els interessos de les persones matriculades.

UNA ALTRA MANERA
D'APROFITAR EL TEMPS

Una gota freda històrica Diluvi sobre la Colònia de

L'anomenada gota freda que a la segona setmana d'octubre s'estacionà sobre les Illes Balears va descarregar amb violència sobre la Colònia de Sant Pere, on es recolliren més de dos-cents litres per metre quadrat en un sol dia. L'aigua s'amollà des de la serralada i tots els reguerons, torrenteres i camades vessaven aigua cap a la Colònia. Cases inundades, parets esbucades, fang i, sobretot, por i pèrdues, són el trist balanç d'aquests dies. Quan ja es creia que tot hauria passat, el dijous dia onze, sobre les onze del matí i en una ploguda d'uns quinze minuts, s'abaté sobre el nucli d'Artà i voltants una ploguda que s'atraca als cinquanta litres per metre quadrat.

A Artà, que fins al darrer dia va ser agafat de biaix per les precipitacions, començà a ploure a la nit del diumenge dia set. Es recolliren més de seixanta litres per metre quadrat i començaren a veure's camps inundats. Aquest dia, però, a la Colònia no va ploure cap excés. L'endemà, dilluns dia vuit, durant la nit al dimarts, es precipità sobre tota la zona, però d'una manera més torrencial sobre la Colònia, una tromba d'aigua de més de dos-cents litres per metre quadrat que provocà nombrosos danys. El torrent de Na Borges també va obligar a tallar el trànsit fins ben entrat el matí i resultava perillós circular cap a la Colònia. El matí del dimarts tot era treure aigua de soterranis, en alguns casos amb ajuda dels Bombers, i retirar fang. Al mollet, algunes embarcacions mostraven els efectes de les pluges i les cases afectades eren moltes. El torrent de Sa Torre es va desbordar, cosa que cap dels coloniers més vells recordava que s'hagués produït mai. La xarxa de subministre elèctric es va veure afectada i el servei es va interrompre. Zones de la Colònia hi hagué que no tengueren electricitat fins al dimecres.

A Artà els torrents d'Es Cocons i d'Es Revolts baixaven plens, segurament de l'aigua caiguda al vessant est de les muntanyes, però no va produir gaire estralls en comparació a la Colònia.

Sobre les dues del capvespre del mateix dimarts tornà partir a ploure de

Sant Pere i sobre Artà

valent i la carretera de la Colònia es va tornar tallar a la zona del Barranc. A l'endret de distintes camades, sobretot la de Ca'n Mengol, era extraordinàriament difícil el pas a causa del fang que havia arrastrat l'aigua. A aquestes hores tots els camps estaven inundats i l'espectacle de veure vessar les muntanyes presagiava més dificultats a les ja hagudes. El dimecres matí tornà ploure intensament però només a estones. Devers migdia les nuvolades s'esqueixaren i va semblar que s'havia acabat el malson.

Els llocs seriosament afectats són molts. El camí d'Es Parral, per exemple, ha patit desperfectes tan greus que l'han deixat inutilitzat. Als edificis d'apartaments Montfarrutx i Esplai Internacional s'inundaren els baixos i es feren malbé cotxes, gran quantitat de màquines i utensilis. Per tot, parets esbucades, marges desfets, fang... el rim de la brutor vessada a la mar es feia notar fins una milla llarga endins. D'una obra, per exemple, l'aigua se'n va dur una formigonera, dues carretes, taulons i planxes d'encofrar. Res no ha estat trobat i es suposa que ha anat a parar a la mar.

Diuen que l'aigua caiguda a la Colònia en aquests tres dies de pluges superaria els tres-cinquanta litres.

El colofó va ser a Artà, el dijous dia onze a les onze. En quinze minuts es recolliren entre quaranta-cinc i seixanta litres, segons les zones. El vent va canviar de direcció i semblava que ens trobàssim just al centre de la pertorbació. Va fer calabruix i era tanta la negror que els llums dels carrers, que s'activen per cèl·lula fotoelèctrica segons la fosca, es varen encendre. Na Batlessa quedà inundada. Des d'aquell indret cap a Es Cós moltes varen ser les cases que patiren inundació. A altres cases la força de l'aigua feia petites les canals i provocava, fins i tot, l'arrabassada de sanitaris. L'Institut quedà, un altre pic, inundat i les classes es varen interrompre. Varen ser quinze minuts per a la història. Ningú no recordava una ploguda tan feresta. Si hagués seguit el ritme s'haurien arribat a mil litres només en cinc hores.

Josep Danús i Joan Carrió, àrbitres de futbol

El partit havia acabat. Al vestidor de l'equip local tot eren cares llargues i lamentacions. Alguns jugadors no podien reprimir la ràbia i maleïen entre dents. Els directius ja ni s'havien acostat, conscients de la inutilitat de la seva presència: s'havia consumat la tragèdia, per altra part anunciada moltes jornades abans i s'havia perdut la categoria.

Un personatge estava en boca de tots. Aquell element vestit de negre que, sense excepció, pensaven que els havia robat el partit: l'àrbitre.

Aquesta hipotètica situació, per altra banda totalment possible, podria ser el punt de partida per aprofundir una mica en la feina i en l'opinió d'aquestes persones que freqüentment són assenyalades com a cap de turc per tots els aficionats i practicants. Anem, idò a saber què pensen ells del món del futbol. Són els dos àrbitres col·legiats que hi ha actualment a la vila: en Pep Danús i en Joan Carrió.

Bellpuig: Quin sentit té per vosaltres l'arbitratge i perquè vos fèreu àrbitres?

J.Carrió: Per a mi és un deport com qualsevol altre, i aquesta és l'única raó per la qual el practico. Vull dir que vaig començar per prescripció mèdica, ja que un especialista me va receptar la pràctica d'un deport i jo vaig escollir aquest.

P.Danús: Bé, jo tota la vida he estat, d'una manera o altra, ficat dins el món del futbol. Vaig començar essent entrenador de l'equip juvenil, després vaig ser directiu de l'Artà i també ja arbitrava a Cala Millor. Amb el temps vaig decidir agafar-m'ho amb més seriositat i vaig col·legiar-me.

B.- D'això ja fa uns quant anys...

PD.- Sí, vaig començar a actuar la temporada 79-80 quan ja tenia 37 anys

complits, després d'haver fet el curs reglamentari.

JC.- Per la meua part, aquesta és la temporada que fa deu, és a dir que me vaig estrenar la temporada 78-79 a l'edat de 24 anys. També vaig fer el curs obligatori i la temporada següent ja dirigia partits de tercera regional.

B.- I segur que vos n'han passades moltes...

PD.- Sí, però la gran majoria són positives. Mai hem tengut ni En Joan ni jo mateix problemes greus i mai hem estat víctimes d'agressions o de la fúria dels espectadors.

JC.- Molt sovint, el que més crida l'atenció d'un deport no és l'espectacle, sinó la violència. Això fa que se mostrin les actuacions d'algun sector de gent incivilitzada, perquè és més impactant en els espectadors de televisió o en els lectors dels diaris. Però repara que quan un partit o una jornada se desenvolupa sense incidents, no se'n fa cap comentari.

B.- Hi ha camps o aficions especialment problemàtiques?

PD.- Tots els camps són al mateix temps fàcils i difícils, ja que tot depèn del que s'hi està jugant.

JC.- És veritat. La primera volta de la lliga és molt més tranquil·la que la segona, i és en els dos o tres darrers partits quan s'arriba a la màxima tensió, ja que alguns equips se juguen la possibilitat d'ascendir o baixar de categoria i els nervis són a flor de pell.

B.- I la família, què pensa d'aquesta activitat vostra que normalment ocupa un temps seu?

JC.- Bé, el temps que se roba a la família no és més que el que ho fa un pescador o un caçador, o fins i tot un aficionat al futbol. A mi mai m'ho han retret.

PD.- A mi la dona no m'ha posat cap

Joan Carrió

trava mai. De sempre he estat aficionat i ja se sap que bona part del diumenge als que ens agrada el futbol, som fora de casa.

B.- Realment és tan difícil arbitrar bé? Perquè al darrer mundial d'Itàlia en vèrem qualcuna...

PD.- Crec sincerament que el nivell de l'arbitratge a Itàlia no va desmerèixer el nivell general del campionat. Els arbitratges varen ser molt dolents però, sense que servesqui d'excusa, els partits també ho foren.

JC.- A vegades passen coses imprevisibles. Record una vegada que assistia d'espectador al camp del Manacor i un defensor visitant va aturar la pilota amb la mà, i després la va allunyar de l'àrea. Tot el camp crec que ho va veure, però l'àrbitre no. Ho comentarem plegats a l'acabatall del partit i l'home se'n feia creus com li havia passat una cosa tan greu sense veure-la. Amb aquest comentari vull dir que l'error és un més dels elements que s'han de tenir en compte a l'hora d'arbitrar un partit de futbol.

B.- Com se designa un àrbitre per a un partit?

GERALD VINCENT

escola d'idiomes
NINS I ADULTS

- * ANGLÈS, FRANCÈS, ALEMANY
- * RECUPERACIÓ I REFORÇ D'EGB, BUP I COU
- * ANGLÈS A ANGLATERRA

(CURSETS ESPECIALS D'ESTIU)

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Av. Ferrocarril, 33 - ARTA

Para avisos y preavisos: Tel. 56.30.96 56.39.34

Nocturnos y festivos.

PD.- Normalment a les categories regionals hi ha un delegat del Col·legi que s'encarrega, segons les circumstàncies del partit, de designar l'àrbitre que se considera més idoni, procurant no repetir actuacions amb els mateixos equips.

B.- I els ascensos?

JC.- Aquest és un tema molt complicat.

PD.- Les puntuacions vàlides són les que apliquen els informadors designats pel Col·legi. A cada àrbitre se li fan 3, 4 o 5 informes cada temporada, per acabar amb uns exàmens de Reglament, de redacció d'actes i unes proves físiques. Però també depèn de les places lliures que hi hagi a cada categoria i dels col·legiats que per pròpia voluntat o per edat reglamentària s'hagin retirats.

B.- Teniu aspiracions d'ascendir a categories superiors?

JC.- Aspiracions sempre en tens, ja que sense il·lusió i ganes d'ascendir no aguantaria ni un minut més amb la camisa posada i el siulet a les mans.

PD.- El meu cas és diferent. Donat que vaig començar més vell, ara me trob amb 49 anys i la reglamentació obliga a deixar l'arbitratge als 47 anys, sigui la categoria que sigui on et trobis. Hi ha l'opció de continuar arbitrant futbol base i actuar de linier fins als 50, que és precisament el que pens fer.

B.- Com veis el futbol a nivell regional, i l'Artà en concret?

PD.- Actualment la gent no va als camps de futbol com ho feia ara fa 10 anys. No sé si és perquè els joves, que són els que l'haurien de practicar prefereixen altres entreteniments i la cadena se romp, ja que no assisteixen als camps ni com a espectadors. Això respecte a Mallorca, ja que a les altres illes, tant Menorca com Eivissa, la gent omple el camp fins a la bandera.

JC.- Per veure un camp ple, efecti-

vament, has de sortir de Mallorca. Record un partit Ferreries-Santa Eulàlia que la gent no cabia al camp, i això que se jugava a les 8 del vespre. També un partit Portmany-Eivissa enregistrà una entrada que ja la firmarien molts d'equips de primera divisió.

Pel que fa al C.D. Artà, el millor que es pot dir és que tots els jugadors són artanencs, cosa que feia molt de temps que no passava, i per ventura aquest fet animarà una mica els aficionats.

B.- De les vostres paraules s'entén que estu satisfets...

Josep Danús

PD.- Sí, satisfets i agraïts. L'arbitratge mos ha permès viatjar i conèixer moltes persones que comparteixen les teves aficions. He visitat, com a linier, entre d'altres el Carlos Tartiere d'Oviedo, Alacant, Barcelona, València, etc.

JC.- Jo també he viatjat molt. He actuat al Santiago Bernabeu de linier, amb l'àrbitre Riera Morro, a Logroño, i a molts de camps de segona divisió.

B.- I els records més significatius, quins són?

PD.- Jo en tenc dos: el primer va ser arbitrant un partit de benjamins, que són ninets de 8 a 10 anys, entre l'Algaida i

el Joventut Sallista d'Inca. Un defensa de l'Algaida va agafar la pilota amb les mans dins l'àrea pròpia. Jo, se veu que despistat, vaig assenyalar falta contra el Sallista però el nin que havia agafat la pilota amb la mà em va dir "Àrbitre, si tocau falta, heu de pitir penalty, perquè jo som jugador de l'Algaida". Tenia raó, vaig haver d'assenyalar penalty. Aquí pot veure's la manca de polissonada d'aquests joves jugadors que encara no estan viciats ni pels diners ni per les ganes de guanyar costi lo que costi.

Un altre record molt agradable és que en un partit d'alevins entre l'Olimpic de Manacor i el Beato Ramon Llull d'Inca no vaig haver d'assenyalar ni una falta en tota la primera part, cosa que és pràcticament irreplicable.

JC.- Potser el meu record no sigui tan agradable. La temporada passada, el darrer partit de lliga de 3a. divisió, apropet d'Artà, a l'equip local li bastava fer un punt per salvar la categoria. Quan faltaven 5 minuts per acabar el resultat era d'empat a un gol. Un contratac visitant va provocar que un defensa local agafàs el davanter per la camiseta. Vaig siular falta i el defensa em va dir "Carrió, supòs que l'has pitada a favor nostre?". Jo li vaig contestar "No, he pitat penalty". El partit va acabar 1-2, això sí, una mica abans del temps reglamentari, perquè els ànims dels espectadors estaven un poc alterats, i jo vaig fer un senyal als liniers que quan pitàs anassin als vestidors. Ho feren així, i malgrat perdre la categoria l'equip local, la cosa no va passar d'aquí.

Després d'haver parlat amb els dos representants artanencs dins l'estament arbitral no ens queda més que desitjar que segueixin fruit de la pràctica d'aquesta activitat o esport i que la fortuna no els giri mai l'espatlla.

MONTAJES SERVERA

PUERTAS BASCULANTES, AUTOMÁTICAS Y CON COMANDO A DISTANCIA

MACHIMBRADO DE NORTE Y TEKA
CHAPA PEGASO
PINTADAS CON
DIFERENTES COLORES
SE LAS MONTAMOS
EN CUATRO HORAS

C/ Pep Not. 59 tel. 56 21 32 - Artà

Chasig

Rafel Umbert, rector d'Artà, a l'hora de l'adéu

Quan molts s'ho temien però quan ningú no s'ho esperava, saltà la notícia: en Rafel, es rector, se'n va d'Artà. Fa dotze anys i dos mesos que era al nostre poble. Per la seva situació actual li ha arribat l'hora del trasllat. En Rafel se'n va d'Artà.

Era el 27 d'agost de 1978 quan va venir destinat a la nostra parròquia, juntament amb en Tomeu Català i en Guillem Rosselló, aleshores prediaca. Dos companys que li feren molt de costat juntament amb en Toni Gili. Durant la seva estada també ha compartit la tasca pastoral amb en Pep Toni Guardiola, el pare Miquel Ramon, en Pep Gelabert i en Marià Gastalver.

El 29 de juny de 1989 va ser nomenat vicari episcopal de la IV zona de Mallorca, una responsabilitat que l'ha tengut apartat de la nostra parròquia i que al final l'ha obligat a separar els dos càrrecs. Ara farà posada al seu poble, Son Carrió, on sa mare podrà estar més ben atesa. Ell ajudarà, sense càrrec, en una parròquia de Manacor.

Davant aquest imminent canvi, important a la nostra vila, Bellpuig va concertar una entrevista amb en Rafel. No s'hi va negar, però digué que no li era massa de gust. Un vespre, asseguts a ca seva, la rectoria, començarem una conversa, qui sap si la darrera d'aquest tipus, que a continuació transcrivim.

Bellpuig.- Com et sents davant la imminència de deixar la rectoria d'Artà?

Rafel Umbert.- Sent trist, perquè deix un poble després de dotze anys que són els millors de la meua vida de capellà. Deix moltes amistats, que no vull perdre, deix una tasca parroquial que he anat fent durant 23 anys, primer a Cala Ratjada, després a Son Servera i

ara aquí a Artà. També tenc tristesa per deixar uns bons companys capellans, sobretot en Marià i en Pep Gelabert, amb els quals el treball era fàcil i que m'han ajudat per poder dur últimament els dos càrrecs.

També sent una certa alegria per haver fet una feina que ara es comença a veure, i alegria per veure com una comunitat ha estat adulta, ja que tot i saber-li greu, ha sabut encaixar la notícia amb maduresa i que per a mi ha resultat molt gratificant.

B.- Quina diferència penses que hi ha entre els dos càrrecs que ara ocupes?

RU.- Bàsicament el contacte amb una comunitat serà diferent. La tasca de vicari episcopal és molt diferent a la pastoral d'un poble. Té més problemes, qüestions més generals... així que hauré de contactar amb altres parròquies, conèixer altres capellans, procurar solucionar problemes sense afany de domini ni cap classe d'autoritat, sinó d'una bona companyonia.

B.- Quines coses creus que recordaràs, del poble d'Artà, amb més enyorança?

RU.- Naturalment, la gent; especialment la comunitat cristiana. La gent d'Artà té un caràcter obert, alegre, festiu i bullanguer. Tantes coses, les festes totes, la col·laboració del poble, com per exemple la campanya 100 x 1000... mai no oblidaré la reforma de la teulada de la parròquia ni els nou mesos que em vaig passar com un obrer més començant a conèixer el bon caràcter dels artanencs. Em va ser una etapa molt positiva i una gran experiència.

B.- Quin ha estat el treball on t'has sentit més realitzat?

RU.- Principalment amb els joves. Juntament amb en Pep Toni i en Marià

he redescobert moltes coses de la meua vida. A les comunes es veia descobrir Jesús, començant una nova vida alegre d'ésser cristià i veure com avui es poden fer més coses per anar cap a Xauxa (el Regne de Déu). També la feina que hem feta amb altres grups, catequesi d'infants, joves i adults, revisió de vida de joves i grans, l'acció social, tantes i tantes tasques que m'han fet viure de veres la vida de Jesús.

B.- Creus que deixes algú ofès a Artà?

RU.- Sempre he procurat no ofendre ningú, però sé que és quasi impossible. Hi ha gent que cerca el seu propi interès i no a Jesús, utilitza el capellà i l'església per a ells, no accepta les normes de l'església de Mallorca. Potser hi hagi gent que no ha combregat amb les nostres idees de construir església, potser qualcú no s'hi ha trobat bé... de totes formes present disculpes si algú es troba en el cas, i deman el seu perdó de tot cor.

B.- T'has sentit recolzat pels artanencs al llarg de la teua estada a Artà?

RU.- Sempre, sempre m'he sentit recolzat per la gent d'Artà. Et repetesc que el caràcter artanenc és molt obert i acollidor, idoni per poder-hi fer la feina a gust. Sense el seu suport, mai no

INSTAL·LACIONS

m. mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34-B
tel. 56 27 10
ARTA (Mallorca)

S'OFEREIXEN FEINES DE:

CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ
DE JARDINS

Joan Llabata Morey
Plaça Conqueridor, 8.

haguéssim pogut fer res del que hem fet, tant material com de pastoral.

B.- Ha estat difícil compaginar la parròquia d'Artà i la de la Colònia de Sant Pere?

RU.- No sols no ha estat difícil, sinó molt agradable. Els coloniers són també una gent molt acollidora i col·laboradora. Això ha fet que els 15 km s'hagin fet curts a l'hora d'anar-hi a treballar. Vull esmentar de forma especial la gran col·laboració de les monges, del Consell Parroquial i Cor Parroquial. A la Colònia hi tenc bons amics amb qui he compartit moments d'esplai -excursions, pesca..., i gràcies també a la col·laboració dels estiuejants s'han pogut realitzar obres a la parròquia i a la rectoria.

B.- Vols afegir res més?

RU.- No, sinó agrair a tothom la col·laboració i recolzament que he tengut, i si m'he oblidat d'anomenar qualcú, no ho he fet per cap mal, sinó per no haver-hi pensat. Així mateix vull fer menció de la comunitat de les monges, dels frares i també dels donats de Sant Salvador, i una d'especial al Consell Parroquial, que m'ha recolzat i ajudat molt en les tasques de pastoral.

Acomiadament

Això és part del que hem parlat. Segur que podríem omplir més planes a l'entrevista, però pens que basta. En Rafael és un home que tothom coneix, pensam que tothom aprecia i que s'ha desfet per fer el bé dins el nostre poble durant aquests dotze anys.

Personalment, i crec que per quasi tots els que l'hem tractat de prop, en Rafael ha estat un capellà de cap a peus. Potser que qualcú estigui ofès d'ell. Si és així, sincerament crec que el motiu o bé ha estat involuntari o que no hagi cedit davant un fet o problema que, a causa del seu càrrec de responsable de la comunitat d'Artà, s'ha vist obligat a mantenir, sempre amb el suport del seu equip de capellans i del Consell Parroquial. Pens que és molt difícil prendre una resolució que satisfaci tothom i per tant qualcú en pot haver sortit contrariat, però això no vol dir que no hagi fet justícia.

Tothom sap que ha estat un home molt cuidador de les coses. Així tenim que va emprendre la difícil tasca de la restauració de la teulada de la parròquia, del tot necessària. També ha fet obres a Sant Salvador, a la Casa dels Exercicis, a l'Església i, darrerament, al Centre Social on ha deixat la capelleta nova i les dependències per fer la catequesi dels infants tot un model. És ver que el poble sempre ha respost favorablement a totes les obres que ha mogut, però també és ver que s'ha vist i pogut comprovar la necessitat de fer-les.

En Rafael ha estat durant molts d'anys el cap de la redacció de **Bellpuig** on sempre ha actuat de perfecte moderador i de gran feiner. Sense la seva desinteressada col·laboració, molts de problemes haurien tengut difícil solució.

I no en parlem de la feina espiritual i de Pastoral. Amb en Pep Toni posaren

en marxa les comunes de joves que tan d'èxit positiu han tengut per a la nostra cristiandat i sobretot per al seu futur. La feina de catequesi d'infants i d'adults, les assistències a nombroses reunions prematrimonials, de baptismes i, darrerament, de confirmació. Les viscudes misses de comunitat, les trobades el primer de maig a l'ermita...

Seria llarg enumerar les activitats en què ha pres part i programat, de les quals sempre ha donat compte al poble de com volia fer les coses i del seu resultat.

L'imaginarem moltes vegades quan passava amb la vella Vespa, de visita als malalts, on la seva visita era sempre ben rebuda. No és que ens quedem com un ferrer sense carbó: tenim un gran element amb en Marià, i diuen que el que ve també sap de què va; però ningú no ens evita que el disgustet corri pels nostres cors. Dotze anys són molts d'anys; però també és ver que ens ha ajudat molt a madurar i que potser sigui hora de demostrar-ho, no amb paraules sinó amb fets.

Rafel, no et volem dir adéu, sinó més bé agrair-te el que ens deixes i dir-te: fins sempre.

Guillem Bisquerra

MEDICA ARTA

Avgda. Costa i Llobera, 3 (al costat d'Optica Artà)
CENTRE DE RECONeixEMENT PER A CARNETS DE CONDUIR I PERMIS D'ARMES
Horari: Dimarts i Dijous, de 17 a 20 hrs. Dissabtes, de 10 a 13 hrs.

Dr. BARTOMEU BARCELO. Medicina General.
(ASISA, IMECO, SANITAS,...)
Horari: Cada dia, llevat de dissabtes i festius, de 18 a 20 hrs.

RACÒ DEL POETA**"Foc"**

Sol de mitjanit
tu qui escalfes la nostra terra
Alè d'un mal pit
que en temps de pau sembla la
guerra...

Arbre de fruit podrit
tu ets el més alt d'aquesta terra
acabes amb l'home de bon pit
i dus la malaltia que més aterra...

"Morts al desert"

...Vaig enterrar una tortuga de 50 cm
i una gavina a Cala Mesquida...

Morts a la platja
la pesta s'extén
la font ja no raja
i ningú ho entén...

Cossos dins l'arena
i la pesta que fan
no són com la balena
però son morts i tan...

Troços de riquesa
de la riquesa més gran
són fruit de la feblesa,
l'avaricia del nostre clan...

Estels de llum sotmesa
a una negror amb molta fam
que nos'atura davant cap presa
si de davant no l'hi llevam...

Morts al desert d'una Mallorca
que tota desert es tornarà
Mots sords dins una fosca
que el nostre poc llum no
aturarà...

Joan F^o Servera**Naixements.**

Mes d'agost:

Dia 29. Jaime Caballero Torres, fill
de Jaume i Andrea-Maria.

Mes de setembre:

Dia 1. Rocío Chinarro Cintas, de
Casimiro i Blasa.Dia 1. Guillermo Soler Sancho, de
Guillermo i María.Dia 19. Margarida Llull Llull, de
Pedro-José i María-Antonia.Dia 22. Marta Obrador Piris, de
Francisco i Bárbara.Dia 26. Jaime Febrer Carrió, de
Jaime i Margarita.Dia 27. Llorenç Gayà Puigserver, de
Miguel i Juana-Maria.Dia 29. Juan Ginard Nicolau, de
Juan i Margarita.**Matrimonis.**

Mes de setembre:

Dia 1. Carlos Andreu Sancho amb
María del Mar Miró Rullán.Dia 2. Jaime Vives Payeras amb Eva
María Muñoz Pulido.Dia 15. Jaroslav Danecek amb Catal-
ina Salas Ramírez.Dia 29. Jorg Heinrich Schmidt amb
Ingrid Maria Terhorst.Dia 29. Guillermo Oliver Bauzá amb
Francisca Nadal Torres.**Defuncions.**

Mes de setembre:

Dia 7. Pedro Casellas Vaquer, 82
anys. Montserrat Blanes.Dia 10. Magdalena Genovard
Estrany, 82 anys. Colònia de Sant
Pere.Dia 14. Miguel Sancho Garau, 69
anys, Sancho. Carrer Nou, 13.Dia 15. Juan Ferrer Pons, 74 anys,
Sagristà. Cardenal Despuig.Dia 20. María Torres Garau, 85 anys,
Roca. De s'Hort, 1.Dia 28. Manuel Moragues Morell, 82
anys, de Ca'n Sureda.ara fa 25
anysBELLPUIG, 8 d'octubre de 1965,
n° 70

* De SILUETA DEL MES, desta-
cam en ràfagues "...reanudación
de las clases en los centros escolares
de Enseñanza Primaria..."
"...Metereológicamente ha enfri-
ado un poco..." "...llegó el asfal-
tado hasta la cumbre de Sant
Salvador..." "...muchísimos afi-
cionados a "Noche de Estrellas"
vieron desaparecer con tristeza la
sonrisa amiga y siempre grata de
Franz Joham..."

* Del NOTICIARI LOCAL poques
coses podem treure. Així mateix,
"...día 2 de octubre en el noviciado
de las Hnas. de Caridad de Son
Roca, hizo los votos de la profesión
Temporal Sor Bárbara de María
Inmaculada ...Bárbara Pascual
Ginard..." "...Nuevo secretario
del Ayuntamiento...ha quedado
cubierto en el mes pasado de
setiembre, al tomar posesión in-
terinamente de tal destino, don
Javier Serrano de Miguel..."

ALQUILER DE PELICULAS

TELYCO

FAX Y TELEFONOS

ELECTRODOMESTICOS

Els pluviòmetres de la zona

La segona setmana d'octubre d'enguany és segur que passarà a la història per les pluges que ha enregistrat. Avui oferim les xifres de distints pluviòmetres instal·lats dins el terme municipal.

Lloc	7	dies 8	9	10	11	TOTAL	
Area Urbana		55,2	64,5	39,5	35,0	45,0	239,2
Sa Corbaia		65,1	51,3	36,1	29,1	49,8	231,4
Ses Pastores		14,9	197,7	153,4	21,8	20,5	394,3
Colònia St. Pere		11,0	200,0	100,0	29,0	26,0	366,0
Ermita de Betlem		31,2	169,0	83,7	33,3	30,8	348,0
Ets Olors		70,3	66,1	74,5	37,2	25,3	273,4
Son Maganet							230,0
Es Pont							230,0

Clínic Artà

CONSULTORI MÈDIC

Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre

C/. Ciutat, 39

☎ 56 22 37
07570 ARTÀ

FORN DE CAN BECA

CADA DIA, BON PA

El trobareu a:

Ca na Petra Ginard

Can Melindro

Can Pep Cabrer.....

i al despatx central:

Es Rebost

Es Vidrier

Super-Flama

Super Stop

FORN DE CAN BECA. Rafel Blanes, 51. Tel. 56 21 72

BAR - RESTAURANTE

Especialidad

Cocina

Mallorquina

ES PINS

C/. Ciutat, 49

Tel. 56 24 61

07570 Artà

De La Colònia

Andreu Genovard

MN. RAFAEL UMBERT SE'N VA

Encara que suposam que la notícia serà àmpliament comentada en aquest mateix número de Bellpuig, des de la Colònia, també volem fer la nostra aportació i comentari: Mn. Rafel Umbert al front de l'equip de preveres de la Parròquia d'Artà va ser la persona que hagué d'assumir la responsabilitat d'atendre la parròquia de la Colònia després de la mort de Mn. Gabriel Fuster. Des de sempre l'església de la Colònia havia tengut un capellà propi com a vicari o rector, cosa que es va acabar amb la mort de D. Gabriel quan, des del Bisbat es va decidir que l'atenció als feligresos coloniers aniria a càrrec de l'equip d'Artà.

Mn. Rafel Umbert sabé omplir el buit creat en aquells moments i la parròquia ha tirat envant amb l'empenta dels preveres d'Artà, l'ajuda de les monges i el treball dels seglars que poc a poc han anat assumint responsabilitats. El poble, encara que senti la separació, comprèn aquest canvi i espera comptar desitjant amb la presència de Mn. Rafel Umbert com a Vicari Episcopal de la nostra Zona.

Hem sabut que el diumenge, dia 28 d'octubre, a la missa de les 6 del capvespre tindrà lloc el comiat del fins ara rector i la presentació de Mn. Francesc Ramis com a nou rector de la Colònia.

LES BANDERES DE L'ESPERANÇA

Al costat de la carretera comarcal 712, la que uneix Artà amb el Port d'Alcúdia, s'han anat col·locant unes fites que a l'extrem superior duen un

plàstic color de cel. Son les "banderetes de l'esperança" o el signe inequívoc que prest (?) aquesta transitada via de circulació tan important per a la Colònia gaudirà de la reforma tantes vegades promesa, anunciada i ajornada. S'espera que aviat començaran les obres i que se mirará la manera per la qual els coloniers puguin anar fins a Artà sense haver de donar mitja volta a Mallorca.

FUMIGACIO DE PINS

Per espai d'uns quant dies es dugué a terme la fumigació del pinar de Sa Canova i altres pinarons voltants per tal d'evitar la propagació de la processonària que durant els darrers anys havia afectat seriosament els pins del poble i voltants. Fins i tot l'avioneta va fumigar els pins que hi ha en els carrers i places del nucli urbà deixant una forta olor d'insecticida. El departament de fumigació de la Conselleria d'Agricultura de la C.A. ens informà que l'insecticida utilitzat és un producte ecològic, inofensiu per a persones i animals, però que impedeix que l'oruga passi d'una fase a l'altra, afectant la quitina que és una substància dura de la pell d'aquest insecte.

NETEJA DEL CEMENTIRI.

Al passat número de Bellpuig donàvem compte de l'herbatge que hi havia al cementiri al lloc designat a jardí. La veritat és que el dia que s'imprimia la nostra revista es netejava també el cementiri. Potser l'acció es dugué a terme perquè aquesta mateixa notícia aparegué a un diari de Ciutat. De totes maneres, que quedi constància també del fet positiu, que tot s'ha de dir.

millor
Telex 69565 VGOR E GAT 820

Calle Binicanel·la, 12 ☎ 385515/52 CALA MILLOR
Carretera C/la Agulla, 19 ☎ 344017 CALA RATJADA

PUENTE DE TODOS LOS SANTOS:

Tenerife. Del 31 oct. al 4 nov.	44.300 Pts.
Amsterdam. Del 1 al 4 de nov.	61.200 Pts.
París. Del 1 al 4 de nov.	64.100 Pts.
Venecia. Del 31 oct. al 4 nov.	54.500 Pts.
Madrid y alrededores. De 31 oct. a 4 nov.	37.800 Pts.
Valle de Arán, Lourdes y Andorra del 31 de oct. al 4 nov.	29.900 Pts.

PUENTE DE LA CONSTITUCION:

París. Del 5 al 9 diciembre	68.100 Pts.
Lisboa. Del 6 al 9 diciembre	57.400 Pts.

KENIA:

Costa Mombasa. 9 días desde Palma	
1/2 pensión	109.500 Pts.
Nairobi/Mombasa, más 5 días de safari	155.500 Pts.

Especial MARRAKECH, 15 días, desde 33.800 Pts.
(disponemos de una amplia variedad de programas a Marruecos. Pídanos información)

NAVIDAD:

Londres. Del 20/12 a 3/1, o 27/12 a 2/1	18.500 Pts.
Manchester. Del 20/12 a 3/1	21.000 Pts.

VIATGI MILLOR AMB VIATGES MILLOR!

NOTICIES

CURSET PREMATRIMONIAL

Dilluns, dia 22 d'octubre comença el primer curset prematrimonial d'aquest curs. Serà de dilluns a divendres a les 9 del vespre al segon pis del Centre Social.

TROBADA DE ZONA INICI DE CURS

Recordam a tots els cristians d'Artà i en especial als qui estan compromesos en tasques pastorals que demà, diumenge, dia 21, hi haurà una trobada dels cristians de la IV zona de Mallorca a Montision de Porreres. L'orari serà el següent:

A les 10:00 Arribada.

A les 10:30 Pregària inicial i ponència de Mn. Lluç Riera, rector del Seminari Major sobre "La catequesi d'adults per a una fe adulta".

A les 11:30 Reunió per grups.

A les 12:30 Descans.

A les 13:00 Celebració de l'Eucaristia presidida pel Bisbe.

A les 14:00 Dinar (pa a taleca).

Després de dinar hi haurà un poc de festa.

Els interessats en assistir-hi poden avisar a la Parròquia o Convent o també a qualsevol membre del Consell Parroquial.

Aquest anunci val igualment per la Colònia.

DIUMENGE DEL DOMUND

Diumenge, dia 21, celebra l'Església el dia del Domund, o dia de les Missions. El lema d'enguany és "servidors de la vida". Les col·lectes del dissabte i del diumenge seran, per tant, per les Missions.

MISSA DE COMUNITAT

Dissabte, dia 27 d'octubre a les 19:30 a la Parròquia començaran de bell nou, després del parèntesi de l'estiu, les misses de comunitat. Aquesta primera missa de comunitat tindrà el caire de comiat del fins ara rector de la parròquia i de presentació del nou rector i membre de l'equip parroquial.

CELEBRACIO PENITENCIAL

Com a preparació per a les festes de Tots Sants i els Morts, tindrem una celebració de la penitència a la parròquia dimarts, dia 30 d'octubre a les 20:30 h. A la Colònia serà el divendres abans, dia 26 d'octubre a les 20:00 h.

TOTS SANTS I ELS MORTS

Dijous, dia 1 de novembre, festa de Tots Sants, les misses seran com els diumenges amb una excepció: quedarà suprimida la missa de les 5 de Sant Salvador i n'hi haurà una a les 4 del capvespre al cementiri. A la Colònia es suprimirà la missa de les 6 i n'hi haurà una a les 4 del capvespre al cementiri.

Divendres, dia 2, dia dels Morts, hi haurà missa a les 7:30 del matí a l'Església, a les 8 a la capella de Ca Ses Monges i a les 19:30 a la parròquia hi haurà un funeral per a tots els difunts del nostre poble. A la Colònia hi haurà un funeral a les 19:30 a la parròquia per a tots els difunts del poble.

PENSAMENTS

PARAULES D'AGRAIMENT

Permeteu-me, estimats artanencs i coloniers, que, des d'aquest racó del Bellpuig, revista tan estimada, i quan ja s'acosta el moment de deixar aquests pobles, entri de puntetes dins ca vostra per a dir-vos un senzill paraula: gràcies.

Per a mi aquests 12 anys i busques d'estada entre vosaltres han estat un veritable goig. M'he sentit totalment acollit i estimat enmig dels naturals problemes que la tasca de restar al front d'una parròquia comporta. Crec poder dir, a lo millor perquè ha coincidit amb la meua etapa més llarga d'estada a una parròquia i amb els meus anys de camí cap a la maduresa, que aquí realment m'he sentit realitzat com a capellà i com a persona. He intentat esser un artanenc més i m'hi he sentit. Per tot això vull donar-vos a tots les gràcies. Però especialment a tots aquells amb qui he compartit un camí: companys capellans amb qui he fet equip al llarg d'aquests anys, germans franciscans, germanes de la caritat, germans ermitans, donats de Sant Salvador i tota la comunitat cristiana, representada en el Consell Parroquial, a qui he intentat servir de forma especial i amb qui m'he sentit plenament unit i identificat. Si vos dic gràcies no és per quedar bé, és perquè m'ho sent de debò i estic segur que sense vosaltres molt poca cosa del molt que hem fet plegats s'hauria pogut dur a terme.

I voldria d'una forma especial agrair als joves lo molt que he après d'ells. Jo diria que m'han rejuenit i m'han ajudat a creure que també els joves d'avui tenen inquietuds i quan se'ls presenten alternatives vàlides per a la seva vida saben respondre per ventura amb més generositat que els majors. Amb ells he fet camí i amb ells he après a conèixer i estimar un poc més Jesús i amb ells m'he hagut de comprometre i llevar la son. Seria injust amb ells i amb mi mateix si no els donàs les gràcies pel bé que m'han fet i seria fals si no digués que també per mor d'ells he sufragat degut les seves normals inconstàncies i cansaments. Voldria des d'aquest racó animar-los a seguir mantenint viva la flama de Xauxa que un dia tots varem encendre. Val la pena seguir. Apa, nois!

Tots sabeu que durant aquests anys també hem pogut fer bastantes millores als nostres edificis parroquials. Però no hem estat els capellans que ho hem fet, heu estat vosaltres que, amb els vostres ànims i amb la vostra generosa ajuda econòmica heu fet possible tot això. Es de justícia donar-vos les gràcies a tots i especialment als qui darrerament heu col·laborat tan generosament en la campanya 100 x 1000. Ha estat, com se diu avui, una "xulada" comprovar el gran interès de tants d'artanencs en els projectes que els hem plantejat. Jo vos animaria a seguir l'any que ve en aquesta campanya. Queden tantes coses per a realitzar als nostres edificis parroquials...

I tot això val també per als estimats coloniers amb qui també he compartit tants de projectes i realitzacions pastorals i materials: les monges, el consell parroquial, el cor parroquial, les catequistes, el grup de catequesi d'adults i tots els qui, de forma permanent o els caps de setmana i estius, han animat les celebracions posant-hi vida. A tots gràcies també per la vostra generosa col·laboració. Vos he de dir que, sobretot els darrers anys, anar a la Colònia no era una càrrega sinó un veritable goig. I no vull esmentar aquí més que de passada les hores tan agradables passades tot sol o amb companys pescadors enmig de la mar. La mar de la Colònia i la seva gent m'han ajudat a recobrar la serenitat i la pau.

I per acabar perdonau-me les meves deficiències. Som conscient de les moltes limitacions que tenc i potser a vegades, per ignorància o pel desig de voler tractar a tots per igual, he hagut de donar negatives que han estat difícils de comprendre. Voldria que per damunt de les diferències que hagi pogut tenir amb qualcú es mantingués el compromís d'una sana amistat.

I perdonau-me també que m'hagi posat un poc sentimental amb aquestes paraules, però tenia necessitat de dir-ho.

Ja sabeu que, degut al càrrec de vicari episcopal que m'impedeix esser cap d'una parròquia, aniré a viure al meu poble de Son Carrió, al manco per uns anys. Allà tindreu ca vostra i sereu sempre ben arribats.

I que més enllà de la distància -poca per cert- mantinguem sempre viva la nostra amistat i la nostra fe en Jesús.

Rafel Umbert

Les caminadores

Les caminadores d'avui són n'Antònia Sureda Alzamora i na Joana Prieto Servera, passejadores habituals pel camí de Can Canals. "Ja fa un any que sortim juntes i se pot dir que sortim cada dia, perquè si qualche dia fallam no val la pena de dir-ho". "Sempre anam pes mateix lloc, perquè mos és molt avinent".

"Solem arribar fins devora es forns des fems, a sa cimitera d'en Toro, i allà voltam. Deuen ser uns tres quilòmetres, entre anar i tornar".

Caminen perquè a n'Antònia el metge li va dir que era convenient. En canvi na Joana el metge no li ho ha dit mai, però com que són veïnades, surten plegades. I com que els agrada...

Recepta de...

Llorenç Matamalas Pascual, de Son Fortè

CALDERA MALLORQUINA DE ME (o de cabrit)

Ingredients: mè (un espatló, que està bé perquè en mengin dues persones); sal, pebre bo i llimona; alls, llorer, farigola (tomillo), moradui, romaní, una ceba i dos tomàtigs; patata per fregir a cantons; una tassa d'aigua, una d'oli i una de conyac. Aquest plat es pot fer amb cabrit, en lloc de mè.

Preparació: Posau la carn en adobo de sal, pebre i llimona, durant dues o tres hores. Després heu de sofregir la carn, amb un parell d'alls, fins que prengui color. Després posau-la dins una greixonera i hi afegiu l'aigua, l'oli i el conyac, tres parts iguals (però si la carn té massa greix, podeu minvar la part d'oli). Afegiu-hi també una ceba trocejada i els dos tomàtigs. També totes les herbes aromàtiques, un poc a l'ull de bon cuiner. Foc lent, i que bulli una hora i mitja o set quarts. I ja està. Entrentant

haureu fregit les patates a cantons, que és la guarnició adequada per servir. I

bon profit, que és bo.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO

VIALSA

Carretera Santa Margalida, 57

Tel. 56 26 35

ARTA - (Mallorca)

Crònica esportiva

Futbol:

C. D. Artà, 2 - Ca's Concos, 0

Primera i treballada victòria davant un rival que no va plantejar cap perill seriós. Un penal rigorós (com l'hauríem protestat de ser en contra!) i una jugada esplèndida amb remat de cap de Grillo, setenciaren el partit. Algunes baixes -targetes, absències- es feren notar. També alguna reincorporació, com Colorado, que en el poc temps que jugà va deixar ben clara la seva categoria: la jugada del segon gol i una de semblant poc després, feren aixecar el públic. Aquesta victòria els havia de suposar una alenada d'optimisme.

C. D. Sant Jordi, 1 - C. D. Artà, 2

L'adversari no era d'entitat i els primers que ho sabien sembla que eren ells perquè es passaren el temps protestant. Una expulsió de camp i la del entrenador: millor no ho podien trobar els nostres jugadors que, al primer minut, ja marcaren el 0-1. L'empat va ser una jugada desgraciada, però va fer patir fins al darrer minut en què s'aconsegui l'1-2 definitiu. Resultat curt, joc no massa brillant, absències tèdricament (si es va guanyar!) importants. Al final els negatius esborrats i un

jugador de pes lesionat per dues o tres setmanes: ens referim a Colorado.

Una quinzena clarament favorable. Si necessitaven un revulsiu psicològic, ja el tenen. Diumenge un rival de més poder i serà qüestió de confirmar la millora.

Altres resultats:

Juvenils:

C. D. Artà, 1 - Consell, 0
Ramon Llul, 2 - C. D. Artà, 4

Cadets:

Colònia, 0 - C. D. Avance, 5
C. D. Avance, 2 - Escolar, 3

Benjamins:

Campos A, 0 - C. D. Avance, 1
C. D. Avance, 7 - Olímpic B, 1

VOLLEY.

Resultats:

Excavacions Esteva, 2 - Ferreteria Pascual, 3
Ferreteria Pascual, 3 - Agrícola Ecològica, 0

Dues victòries en dos partits no pot ser un començament més bo. Això els hauria d'animar molt i encarar aquesta recuperació de la competició amb optimisme. Avui tornen a jugar, ja sabeu que a Manacor.

BASQUET.

Resultats:

Sanimetal Artà, 55 - Bàsquet Inca, 64
Modas Jogging, 79 - Sanimetal Artà, 60

L'inici de la lliga ha resultat nefast. Dos partits, dues derrotes; així i tot no veim motius per desanimar-se i l'ocasió per refer-se pot ser la de demà diumenge dia 21, a les 11:30 hores contra el Gràficas Bahía.

Imatge del primer partit de lliga del Sanimetal Artà-Bàsquet Inca

Cracks artanencs. Joly Grandchamp

Aquesta egua és propietat de Joan Sard i del seu fill Miquel, i va néixer a l'any 83 al puig Badei, filla del francès Brio Grandchamp i de l'egua Brenta SF. La podem qualificar de tardana perquè de jove es mostrava lenta. El mateix podem dir en carrera perquè a la primera volta es mostra freda i així com avança la cursa va reprenent. La seva qualitat més bona és la resistència dins les darreres voltes, és una egua llarga.

Dels seus orígens podem dir que per línia materna és totalment estrangera ja que la seva repadrina fou importada de Rússia. Els padrins materns són Aneto i Brenta. El avis paterns són Mario i Khadija Grandchamp.

Joly Grandchamp aconseguí el seu rècord, a l'23, amb Bartomeu Estelrich que la menava. Sempre ha estat preparada per Miquel Sard, que darrerament també la condueix habitualment. Altres

conductors que ha tengut són Miquel Cirer, Riñón, Bartomeu Estelrich i Joan Riera, Prim.

"No és lo mateix ser un indiot pelat que un indiot plomat. Ja n'hi ha ell de trenques!. Un indiot pelat és aquell que està tan mancat de pèl com un jonc de fulles. En canvi, un indiot plomat encara té qualche plomissó per les galgues de les cuixes. La cosa vol dir que, en aquest pas que anam, prest tots estarem tan pelats com els vitralls de la parròquia. El molt econòmic senyor Xolxaga s'ha proposat escurar-nos la cartera sense fer bugada. Així que entre el sinistre del sinistri de son pispes i la crisi del petroli, els pobres pobres d'abans de la guerra, els indígens de la més absoluta indigència durant el moviment, els pobres d'esperit de les benaurances franquistes i els necessitats del necessari, excepte els propietaris d'un setze vàlvules (pagat tup a tup un damunt s'altre) i el pret-a-porter d'un jip de complement, seguirem somiant que gaudim de l'amistat dels directors bancaris-depositaris de la perenne oferta del manlleu (vulgo crèdit a l'argot bursàtil). Somiar poc costa, és ben cert. Però després del somni ve la realitat més transparent i llampant de les transparències; la miserable misèria continua engrèixant. Mentre la carn de fil ha tornat tan prima i escamanlada com un fideu del 37. Ho deim perquè si no vols brou, xicra i mitja i no hi ha temps que no torn. Primer plovia, ara no. Quan jo era jove es torrents corrien. Avui estan més eixuts que sa bossa d'un foraviler jubilat. Mon pare me contava que una vegada es torrent d'es pollets capgirà Ca'n Blanquer i per poc sa glopada d'aigo el du a ses calderetes. L'any que vaig córrer sa quinta, per Sant "Suador" tenien ses cisternes plenes i, de fa un caramuller d'anys, si no les umpls des pous d'en Biel Garrova, et moriràs de set. No me'n parlis que quan jo era jovenell, va sortir és Verbol de N'Altaix a sa banda de tramuntana. Res, jo no en vaig fer ni punyetero cas. Fillet meu, què vols que et digui?. Amb això se desfà en tres trinxes de mala mort. Sí, ja ho eren ells tres pedacets fogassats. Vata es mig món que no veim, Mare Santa del Sant Roser. Ca, ca, ca. És que no és creïble de cap de ses maneres. Jesús, Bon Jesús meu. Se veu que aquells trinxetons de farina de

garrova havien menjat mongetes d'ou de canari. Perquè fixa-t'hi bé: un repus-sall, no em diguis quin d'es tres, foté un boleió com sa cofa d'en Ferrutx. No t'ho pots imaginar, per molt que embar-ris sa porta. Figura't tu si seria fort es tro, que jo, de llavors ençà encara no hi sent bé de s'orella dreta. I per mi que amb això he duita molta sort. Repipes mortes si ne vaig dur de ventura. Haguera estat pitjor si s'orella fotuda hagués sigut s'esquerra. Com te deia, explotar i caure un bram d'aigo fou tan prompte com pecar i confessar-se sense confès. En vols de galena i arbres amb ses arrels per amunt. No te pensis que som exagerat. Ca, barret!. Ses coses són així com són per molt que atiïs es foc. Mira; sa barrumbada quan arribà a Na Verra, es torrent duia la meitat de porcs i cabres d'es terme. Aposto, ves viu si hi vols anar i pensa que es temps mai torna enrera i la mar passa sa mà a tot quant li han pres. No ho oblidis. I això que no fa oi?. Es pardal de s'ase, un no pot treure es cap de caseva. Cotxes, motes, mobilettes, venedors, cobradors ... No saps tu a on anirem, però jo sí que ho sé. I bé que ho sé: a Son Curt. Escolta: Si es moro, que no sé què li diven, estreny sa benzina, tornaràs veure espelmes, llums d'encruia i foravila sembrada a cops de xapa. I alerta que és qui ho han venut als estrangers, no hagin de cercar jornal a sa casa de la vila. Alerta mosques, t'he dit. Tot està a coneguda des moro mostextut. Ets americans i es russos? Res, home, res de res. Merda mesclada amb merda. Aquests, només tenen llengo i de sa llengo no en menja ningú. Es rebosts i sa quartera s'omplen de fets, no de llengo. Però què dius, home de déu? Tu no hi veus de cap bolla. Mai m'hagués cregut que tu tenguessis fe en sos espanyols. Què pestes pot fer aquell ministre bar-but més que tocar es piano?. Jo sí d'ell fora, aplec sa bandera i toc el dos. Tu

creus que Espanya té "barcos" per anar a fer "menaces" més endins de Na Brotada?. Res, home, res. Això d'es "barcos" espanyols són pasteres devora ets altres. I que farà una pastera pes "Golfo Mèrsic"? Heu saps tu, què farà?. Idò jo t'ho diré; es mateix paper d'aquell cocouer sol-leric. Partí de Sóller amb set sistes d'ous i quan va estendre a sa plaça de s'aigo es polls piulaven a la carrera".

Aquest solil-loqui és transcrit literalment d'així com nosaltres el recollírem a Na Caragol el dia 10 d'octubre, diada d'aigo i mal temps.

Ara qui va cosa encesa i fora del solc és el nostre amic de la península ibèrica. "Madito sea el estanque y el estanquero. Hay que ver lo que se da por estos pagos. Tanta propaganda con eso de Mallorca isla del sol y clima ideal, huele a quemado. De verdad te digo, que si mi abuela viniese por aquí pensaría que el avión se equivocó de rumbo. Yo tenía un patatal tardío que era el bien de mil ojos. Un surco de habas tempraneras de medio metro de altura. Total, pa qué? Pues, pa na!. En lugar de un vergel, lo que tengo es un pantano. Sabes qué te digo? Que ahora no estoy para nada de nada. Ni siquiera me tomaría una caña contigo. Ya hablaremos luego en que venga el buen tiempo". "Bé, no t'apuris. Aviat el sarafatger acabarà els xítxaros i tancarà l'aixeta". "Que, què?. Eso qué es mallorquín o polaquín?". "Això és paparrusca".

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:
La Fira

Quan ell es dispara
ningú el pot controlar.
A vegades és tardà
emperò desiara
tot ho vol espanyar
enguany, si no para,
tots anirem a la mar.

Solució al proper número